

משרד החינוך

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי־מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה.

הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
2. אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים.** מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי־קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקת שאלון
ملصقة نموذج امتحان

שאלון 002381

תב"ר

מדבקת נבחן והתאמות
ملصقة ممتحن وملاءمات

שנה السنة
חודש الشهر
מועד موعد

סמל ביה"ס
رقم المدرسة

מס' תעודת הזהות
رقم الهوية

מסלול
مسار

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת

يجب الإشارة في المربع ☐ إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعلیمات باللغة العربية علم، ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد .
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ד, 2024
מספר השאלון: 2381

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

תנ"ך

לבתי ספר דתיים

הוראות

א. משך הבחינה: שתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

מין החלקים א-ב יש לענות על
ארבע שאלות לבחירתכם.

חלק א	-	בראשית	{	84	נקודות
חלק ב	-	ישעיה			
חלק ג	-	מלכים ב, יונה, תהלים		16	נקודות
סך הכול				100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.

ד. הוראות מיוחדות: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

ענו על ארבע מן השאלות 1-7 (לכל שאלה – 21 נקודות).

חלק א – בראשית

1. פרק י"ב

א. (1) על פי פסוקים א'–ט', הביאו שתי ראיות למעלתו ולצדקתו של אברהם.

(2) על פי פסוק ב', כתבו בלשונכם שתי הבטחות שהבטיח ה' לאברהם.

(8 נקודות)

ב. רמב"ן (לפסוק ו'): "כל מה שאירע לאבות סימן לבנים".

(1) הסבירו בלשונכם את העיקרון המובא בדברי רמב"ן.

(2) על פי העיקרון המובא בדברי רמב"ן, כתבו מה אפשר ללמוד מכל אחד מן הפרטים שלהלן.

– אברהם ירד למצרים מפני הרעב –

– ה' העניש את פרעה בנגעים גדולים –

– אברהם יצא ממצרים ובידו כסף וזהב רב –

(8 נקודות)

ג. על פי פסוקים ז'–ח', אברהם בנה שני מזבחות.

על פי מלבי"ם, אברהם בנה את המזבח הראשון כדי להודות לה' על ההתגלות אליו ואת המזבח השני

כדי לפרסם את שם ה' בעולם.

הביאו הוכחה מן הפסוקים לדברי מלבי"ם.

(5 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

2. פרק ט"ו

א. עיינו בפסוקים א'–ו'.

(1) מה הבטיח ה' לאברהם בפסוק א', ומה שאל אברהם את ה' בנוגע להבטחה זו?

(2) "וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה" (פסוק ו').

על פי מה שלמדתם, מהי ה"צדקה" שעשה ה' לאברהם?

(8 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים ז'–י' ובפסוקים י"ז–י"ח.

רש"י (לפסוק י'): " וַיִּבְתֵּר אוֹתָם" - חלק כל אחד לשני חלקים... לפי שהיה כורת עימו ברית לשמור הבטחתו להוריש לבניו את הארץ... ודרך כורתי ברית לחלק בהמה ולעבור בין בתריה [חלקיה]... אף כאן 'תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים' (פסוק י"ז) הוא שלוחו של שכינה שהוא אש".
ענו על פי רש"י:

מה הן הפעולות שנהגו לעשות כורתי בריתות בתקופתו של אברהם?

מה הבטיח ה' בברית?

את מי אן את מה מייצג לפיד האש?

(8 נקודות)

ג. עיינו בפסוקים ז'–ח'.

רמב"ן (לפסוק ח'): "במה אדע כי אירשנה" - ביקש אברהם שידע ידיעה אמיתית שיירשנה [שזרעו יירש את ארץ ישראל] ולא יגרום חטאו או חטא זרעו למונעה [למנוע אותה] מהם... והקב"ה כרת עימו ברית שיירשנה על כל פנים [בכל מקרה].

(1) על פי רמב"ן, הסבירו מדוע ביקש אברהם מה' הוכחה שהבטחת הארץ לזרעו תתקיים.

(2) על פי רמב"ן, מהי תשובת ה' על בקשת אברהם?

(5 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

3. פרק כ"ח

א. עיינו בפסוקים י"ב–ט"ו.

(1) כתבו בלשונכם הבטחה אחת שהבטיח ה' ליעקב עצמו, והבטחה אחת שהבטיח ה' לזרעו של יעקב.

(2) " וַיַּחֲלֵם וְהָנָה סֵלָם מִצָּב אֲרֻצָּה... וְהָנָה מִלֵּאכֵי אֱלֹקִים עֲלֵים וַיִּרְדִּים בּוֹ וְהָנָה ה' נֶצֶב עָלָיו" (פסוקים י"ב–י"ג).

על פי מה שלמדתם, מה רצה ה' ללמד את יעקב באמצעות מראה המלאכים העולים והיורדים בסולם?

(8 נקודות)

ב. (1) עיינו בפסוקים שלפניכם.

הבטחת ה' ליעקב: "וְהָנָה אֶנְכִי עִמָּךְ וְשָׁמְרְתִּיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ" (פסוק ט"ו).
דברי יעקב לאחר ההבטחה: "אִם יִהְיֶה אֱלֹקִים עִמָּדִי וְשָׁמְרָנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֶנְכִי הוֹלֵךְ" (פסוק כ').
מהי השאלה המתעוררת מן ההשוואה בין שני הפסוקים?

(2) על פי מה שלמדתם, מהי התשובה על השאלה המתעוררת מהשוואה זו?

(8 נקודות)

ג. מעובד על פי רמב"ן: 'והנה סולם מוצב ארצה'. הראה ליעקב בחלום הנבואה כי כל הנעשה בעולם נעשה על ידי המלאכים. והראה ליעקב כי הוא יתברך [ה'] ניצב על הסולם. ומבטיחו ליעקב בהבטחה גדולה להודיע שהוא לא יהיה ביד המלאכים, אבל יהיה בהשגחת ה', ויהיה עימו תמיד כמו שאמר 'והנה אנוכי עמך' (פסוק ט"ו).

(1) על פי רמב"ן, מה מסמל מראה המלאכים העולים והיורדים בסולם?

(2) על פי רמב"ן, מה מסמל מראה ה' הניצב על הסולם? הסבירו את הראיה שרמב"ן מביא לדבריו מפסוק ט"ו.

(5 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

4. פרק מ"ב

א. (1) "וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת אָחִיו... וַיִּתְּנָכֶר אֵלֵיהֶם..." (פסוק ז').

כתבו שתי פעולות שעשה יוסף שבהן ההתנכרות שלו לאָחיו באה לידי ביטוי.

(2) על פי מה שלמדתם, כתבו תשובה אחת על השאלה מדוע יוסף התנכר לאחיו.

(8 נקודות)

ב. (1) מה שליט מצרים (יוסף) מחליט בנוגע לאחים בפסוקים ט"ו-י"ז, ומה הוא מחליט בנוגע לאחים בפסוקים י"ח-כ'?

(2) על פי מה שלמדתם, מדוע רק לאחר דברי יוסף שבפסוקים י"ח-כ' האחים מביעים חרטה על מכירת יוסף?

(8 נקודות)

ג. עיינו בפסוקים כ"ב-כ"ד.

ר' יוסף בכור שור (לפסוקים כ"ב-כ"ד): "וַיַּעַן רָאוּבֵן - מִפְּרֵשׁ לֶךְ הַכְּתוּב לְמָה לִקַּח [יוסף את] שְׁמֵעוֹן, כִּי מִתְחִילָה הָיָה דַעְתּוֹ [חֲשַׁב] לִקְחַת אֶת רָאוּבֵן שֶׁהוּא הַגָּדוֹל, אֲבָל כִּיּוֹן... שִׁשְׁמַע שְׂרָאוּבֵן רָצָה לְהַצִּילוֹ, לֹא רָצָה לְצַעֲרוֹ 'וַיִּקַּח אֶת שְׁמֵעוֹן' - שֶׁהוּא גָדוֹל אַחֲרָיו".

(1) על פי ר' יוסף בכור שור, מדוע לא אסר יוסף את ראובן אף על פי שראובן הבכור?

(2) על פי ר' יוסף בכור שור, מדוע אסר יוסף את שמעון?

(5 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

5. פרקים מ"ד-מ"ה

א. עיינו בפרק מ"ד, פסוקים י"ח-כ"ב.

(1) יהודה ניסה לעורר את הרחמים של יוסף ולפייס אותו.
הביאו לכך דוגמה אחת מן הכתוב.

(2) יש הטוענים כי בנאום יהודה יש אמירות תקיפות כלפי יוסף.
על פי מה שלמדתם, הביאו מן הכתוב רמז אחד לכך, והסבירו רמז זה.

(8 נקודות)

ב. עיינו בפרק מ"ה, פסוקים א'-ה'.

(1) על פי מה שלמדתם, הסבירו מדוע יוסף התגלה לאָחיו בעקבות נאום יהודה.

(2) מדוע ביקש יוסף שכל הנוכחים יצאו לפני שהתגלה לאחיו?

(8 נקודות)

ג. עיינו בפרק מ"ה, פסוק ט"ז.

רמב"ן לפסוק ט"ז: " ויֵיטב בעיני פרעה ובעיני עבדיו - כי היה להם הדבר לחרפה [בושה] שימשול בהם איש נוכרי, עבד מבית האסורים... ועתה, בבוא אליו אחים נכבדים [חשובים], ויודע כי הוא הגון [ראוי, מתאים] להתייצב לפני מלכים, שמחו כולם בדבר".
מהו הדבר שלמד פרעה על יוסף כאשר הגיעו האחים למצרים, ומדוע דבר זה שימח את פרעה?

(5 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

חלק ב – ישעיה

6. פרקים ב', י"א

א. עיינו בחזון אחרית הימים שבפרק ב', פסוקים א'–ד'.

(1) "וְכָתַתְנוּ חֲרָבוֹתָם לְאֵתִים וְחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמִזְמֵרוֹת" (פסוק ד').

הסבירו את הפעולה המתוארת בפסוק, וכתבו מי הם אלה שיעשו פעולה זו.

(2) על פי פסוקים ב'–ד', הסבירו מה יביא למימוש הפעולה המתוארת בנבואה "וְכָתַתְנוּ חֲרָבוֹתָם לְאֵתִים וְחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמִזְמֵרוֹת" (פסוק ד').

(8 נקודות)

ב. עיינו בפרק י"א, פסוקים ו'–ט', המתארים את תקופת מלך המשיח.

יש המפרשים פסוקים אלה כפשוטם ויש המפרשים פסוקים אלה כמשל.

הסבירו מה יקרה באחרית הימים על פי כל אחד מן הפירושים.

(8 נקודות)

ג. עיינו בפרק ב', פסוקים ב'–ג', ובפרק י"א, פסוקים ט'–י'.

מהו הרעיון המשותף שבפסוקים אלה?

(5 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

7. ישעיה, פרק ה', פסוקים א'–ז' – משל הכרם

א. הסבירו את הפירוש של שלוש מן הפעולות האלה:

- ויעזקהו – _____
 - ויסקלהו – _____
 - ויטעהו שׂרֶק – _____
 - ויבן מגדל בתוכו – _____
- (8 נקודות)

ב. (1) מי נמשל לבעל הכרם ומי נמשל לכרם? בססו את תשובתכם על הכתוב.

- _____
- _____
- (2) על פי מה שלמדתם, מדוע בפרק ה' הנביא משתמש במשל מתחום המשפט כדי להוכיח את העם?
- _____
- _____
- (8 נקודות)

ג. רד"ק (לפסוק ב'): " ויקו לעשות ענבים ויעש באֲשִׁים - והנה הוא קיווה שיעשה זה הכרם ענבים טובים כמו שהיה המטע [הנטיעה] טוב, כי ממטע [נטיעה] טוב היו, והם אברהם יצחק ויעקב, והיה ראוי שיהיו מעשיהם טובים... [והם] עשו מעשים רעים".

על פי רד"ק, הסבירו את המשל ואת הנמשל של המילים "וַיִּקְוּ לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בָּאֲשִׁים" (פסוק ב').

בתשובתכם ציינו מדוע קיווה בעל הכרם שהכרם יצמיח ענבים טובים.

- _____
- _____
- _____
- (5 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

חלק ג – מלכים ב, יונה, תהלים (16 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 8–11.

8. מלכים ב, פרקים י"ח–י"ט

א. (1) בפרק י"ח, פסוקים כ"ו–כ"ז, מתוארת שיחה בין אנשי יהודה ובין רבשקה. מה ביקשו אנשי יהודה מרבשקה, ומה היה הנימוק שלהם לבקשה זו?

(2) בפסוקים ל"ב–ל"ו מתוארת שיחה בין רבשקה ובין אנשי ירושלים. מהו הטיעון שבאמצעותו ניסה רבשקה לשכנע את העם שלא לסמוך על ה'?

(8 נקודות)

ב. עיינו בתפילת חזקיהו שבפרק י"ט, פסוקים ט"ו–י"ט.

(1) על פי פסוקים י"ז–י"ח, מה עשו מלכי אשור לעמים רבים, וכיצד חזקיהו מסביר את הצלחתם של מלכי אשור?

(2) על פי פסוק י"ט, מה חזקיהו מבקש וכיצד הוא מצדיק בקשה זו?

(8 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

שימו לב: שאלה זו מיועדת לתלמידים שלמדו את יחידת הבחירה "ביטחון והשתדלות".

9. **ביטחון והשתדלות**

א. עיינו במלכים ב, פרק י"ח, פסוקים ז', י"ג-ט"ו, י"ז-י"ח.
על פי פסוקים אלה, ציינו שלושה שלבים בעימות בין חזקיהו לממלכת אשור.

(8 נקודות)

ב. (1) עיינו בפרק י"ח, פסוקים י"ט-כ"א.

מה רבשקה טוען נגד הברית עם מצרים?

(2) עיינו בישעיה, פרק ל"א, פסוק א'.

על פי פסוק זה, מדוע התנגד ישעיהו לברית עם מצרים?

(8 נקודות)

10. **יונה, פרק א'**

א. (1) עיינו בפסוקים ד'-ה'.

מה גרם ליראת המלחים, ומה הם עשו בעקבות יראתם?

(2) עיינו בפסוקים י"ד-ט"ז.

מה גרם ליראת המלחים, ומה הם עשו בעקבות יראתם?

(8 נקודות)

ב. רד"ק: "יש לשאול: למה נכתבה נבואה זו בכתבי הקודש, וכולה על ניגוה שהייתה מאומות העולם, ואין בו זכר לישראל ואין בכל הנביאים זולתה כמוה".

(1) על פי רד"ק, מהו ההבדל בין ספר יונה ובין שאר ספרי הנביאים?

(2) כתבו תשובה אחת על השאלה של רד"ק.

(8 נקודות)

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

11. תהלים, מזמור כ"ג

א. (1) בפסוקים א'–ד' מוצג משל הרועה והצאן. הסבירו את הנמשל.

(2) עיינו בפסוק ד'.

כתבו בלשונכם מהו המצב המתואר במילים "גם כִּי אֶלֶף בָּגִיא צִלְמוֹת", והסבירו כיצד מחבר המזמור מתמודד עם מצב זה.

(8 נקודות)

ב. "שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעֶנְתְּךָ הֵמָּה יִנְחָמֵנִי" (פסוק ד').

(1) מה מסמל "שבטך" ומה מסמלת "משענתך"?

(2) הסבירו כיצד ה"שבט" יכול לנחם.

(8 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

טיוטה

תנ"ך, קיץ תשפ"ד, מס' 2381

טיוטה

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"